Česká klasika poprvé na prknech Arény

Datum	2.3.2022
Subjekt	Komorní scéna Aréna
Autor	Sylvie Vůjtková
Region	Česká republika - Moravskoslezský kraj
Kategorie	Kultura a cestovní ruch

V sobotu 5. března se konečně odehraje druhá premiéra této sezóny, jejíž uvedení muselo být kvůli covidu takřka o dva měsíce odloženo. Bude to na Arénu vskutku nevídaná podívaná, protože poprvé za bezmála třicetiletou historii tohoto divadla u nás diváci budou moct vidět „národní klenot" z pera někdejšího dramaturga Národního divadla Ladislava Stroupežnického, kterým budou Naši furianti.

Premiéra *Našich furiantů* 3. května 1887 byla zcela mimořádnou událostí v dějinách Národního divadla. Všední realita se poprvé objevila na jevišti zcela bez příkras a zlatem vyzdobené hlediště si úplně nevědělo rady, jak má takovéto umění přijmout. Divadlo, které bylo do jisté míry už architektem Zítkem koncipováno jako chrám a jemuž Češi říkali též Zlatá kaplička či Chrám znovuzrození, bylo najednou „znesvěceno" jadrnou vesnickou mluvou a boucháním do stolů, když si sedláci objednávají punč. Stroupežnický chtěl vytvořit **„obraz života v české vesnici"** a už jeho současníci věděli, že díky autorovu neidealizujícímu pohledu na vesničany vznikla hra, která se lišila ode všeho, co bylo dosud o české vesnici v dramatu i próze napsáno.

Navzdory většinou kladným kritikám byli *Naši furianti* brzy staženi z repertoáru. Hra dosáhla jen pěti repríz, a už ta první, pro niž autor odstranil „všechna drsněji účinkující slova", měla malou návštěvnost. **„Přátelé naturalismu byli uneseni, ale obecenstvu byla hra sprostá a hrubá – kus všedního života vesnického, tak mistrně podaný, jemu nevoněl,"** napsal později ředitel Národního divadla F. A. Šubert. Diváci, kteří do Národního divadla chodili, byli zvyklí na idylické prostředí, které bylo pro romantickou „divadelní" vesnici charakteristické, a nechtěli se vzdát svých

představ o spořádaném a poetickém životě na venkově.

„Nápad inscenovat v jednom z nejmenších českých divadel jednu z největších českých her je sám o sobě zábavný. A neméně zábavná je i skutečnost, že se ze hry, která původně vyvolávala kontroverzi, protože bořila idylickou představu o charakteru národa, stala ikonická klasika, v níž se dnešní Češi rádi hledají a nacházejí. A tak jsme si nejprve museli položit otázku, kdože to ti furianti vlastně jsou a kde je dneska najdeme? Na vesnici? Ve městě? V politice? Kde všude jsou ty tvrdé a neústupné palice, pyšné na svůj fištrón? A došlo nám, že všude. Dokonce i v divadle. Jsme prostě národ furiantů a jsme na to i patřičně hrdí. Ale je skutečně na co? Na to chceme najít odpověď,“ přibližuje „netradiční“ výběr titulu dramaturg Tomáš Vůjtek.

V našich *Furiantech*, které si pro svou druhou spolupráci s Arénou vybral **režisér Petr Svojtka**, se krom očekávaných rvaček a bouchání do stolu bude také zpívat a tančit, což by v Aréně nejspíš čekal jen málokdo. **„Všichni známe tu českou idylku, ve které pivečko teče proudem a všichni jsou se sebou tak nějak spokojeni. Nicméně v naší inscenaci tuhle idylku nechceme vytvářet, ale vědomě si s ní hrát a tím ji ironizovat, protože ta romantická představa o vzájemné pospolitosti je opravdu jen idylickým snem našeho národa,“** doplňuje režisér Petr Svojtka.

I přes poněkud netradiční provedení tak Aréna zůstává kolbištěm, kde s jakýmkoli idylickým zdáním o našem světě a o nás samých bojujeme ozbrojeni nadhledem a humorem. Proto se krom *„veselých, žertovných, společenských a štědrých osob“*, jak význam slova **furiant** definuje Slovník spisovné češtiny z roku 1960, můžete těšit na etymologicky věrné *zuřivce*, kteří při dokazovaní, že ta jejich pravda a představa o světě je ta jediná správná, rozhodně nekončí u slovní argumentace. A samozřejmě na celý soubor Arény, posílený o Petra Housku z činohry NDM, který bude soupeřit o to, kdo to dokáže zahrát, ale i zazpívat a zatančit lépe než ostatní.

Ladislav Stroupežnický: **Naši furianti**

Abys na ně nevyzrál – ty, takovej vzdělanej člověk!

Režie Petr Svojtka **Úprava** Tomáš Vůjtek a Petr Svojtka **Dramaturgie** Tomáš Vůjtek **Scéna** Michal Syrový **Kostýmy** Agnieszka Pátá-Oldak **Hudba** Petr Wajsar **Korepetice** Jan Gajdica a Lukáš Marek **Pohybová spolupráce** Martin Pacek

Hrají Marek Cisovský, Alena Sasínová-Polarczyk, Adam Langer, Vladislav Georgiev, Petr Houska j.h., Zuzana Truplová, Viktória Pejková, Jan Chudý, Petr Pěnkava j.h., Josef Kaluža, Vojtěch Lipina, Vlastimil Burda, Tereza Cisovská, Kristýna Panzenberger Krajíčková, Milan Cimerák a Jan Lefner

Premiéra 5. března 2022, nejbližší reprízy 7., 9., 25. a 31. března 2022 od 18.30